

ת"פ 32115/08/20 - מדינת ישראל נגד נחמן אנשין

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 32115-08-20 מדינת ישראל נ' אנשין(עציר)

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה ע"י ב"כ עו"ד אילן אקוקה
נגד

נחמן אנשין
ע"י ב"כ עו"ד ניק קאופמן
הנאשם

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום, ועל פי הכרעת-דין ביחס לטיבם המשפטי של מעשיו, בעבירה של בריחה ממשמורת חוקית לפי סעיף 1(257) לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ביום 31.12.09 גרם הנאשם בכוונה למותה של בתו התינוקת שהייתה כבת עשרה חודשים, והוגש נגדו כתב אישום בעבירת רצח. ביום 24.2.10 קבע בית המשפט המחוזי, על בסיס חוות דעת פסיכיאטרית שהוגשה לו, כי הנאשם ביצע את העבירה, אך לא היה אחראי למעשיו באותה עת, וההליך הפלילי הופסק. בית המשפט המחוזי הורה על אשפוז הנאשם לפי סעיף 15(ב) לחוק טיפול בחולי נפש. בין השנים 2010 ל-2020 שהה הנאשם באשפוז בבית חולים "איתנים", בתנאים שנקבעו על ידי וועדה פסיכיאטרית. במהלך תקופה זו שונו מעת לעת תנאי האשפוז, כך שבמועד הרלבנטי לאישום כללו התנאים יציאה של הנאשם לביתו בימים שלישי עד ראשון בשבוע, וביתר הזמן נקבע כי עליו לשהות בבית החולים, למעט יציאה למשך מספר שעות בימי שני.

במועד לא ידוע, גמלה בלב הנאשם החלטה לברוח מהמשמורת בה היה נתון ולהימלט יחד עם אשתו ובנו לחו"ל. לצורך מימוש התוכנית רכש הנאשם כרטיסי טיסה, וביום 26.12.19 אף מכר את הרכב הרשום על שם אשתו. ביום 31.12.19, בעודו מצוי תחת תנאי אשפוז, יצא הנאשם מבית החולים במטרה שלא לשוב אליו ולברוח מהמשמורת החוקית. הנאשם עזב את הארץ וטס לאנגליה יחד עם אשתו ובנו ולא שב לארץ עד ליום 9.8.20, שאז חזר ונעצר בנמל התעופה.

2. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום אך טען טענה משפטית ביחס לעבירה שגילמו מעשיו. ביום 21.10.20 ניתנה הכרעת דין ובה הורשע הנאשם בעבירה כמתואר לעיל לאחר שטענותיו בעניין סוג העבירה שביצע נדחו.

3. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם מתחם עונש הולם שבין חמישה לארבעה-עשר חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה, וביקשה לגזור על הנאשם תשעה חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. המאשימה הדגישה

את התכנון המוקדם שליווה את מעשיו של הנאשם, את הנזק האפשרי כתוצאה מהבריחה בשים לב לרקע של הנאשם כפי שמתואר בכתב האישום ותמכה עמדתה בפסיקה.

4. ב"כ הנאשם שהסתמך אף הוא על אותה פסיקה, ביקש לקבוע מתחם עונש הולם שבין מאסר על תנאי לשלושה חודשי מאסר בפועל וביקש לגזור על הנאשם שלושה חודשי מאסר בפועל, תוך שהדגיש את העובדה שהנאשם חזר לארץ מרצונו ובתיאום עם רשויות החקירה, מתוך ידיעה מוחלטת שיעצר, כי הנאשם ביקש לתקן את הטעות שעשה ולשוב לארץ זמן קצר לאחר בריחתו אך חזרתו התעכבה בשל משבר הקורונה שהוביל לביטול הטיסות לישראל. ב"כ הנאשם טען כי המעשים נעשו מתוך תסכול של הנאשם על כך שהמלצות רופאיו להחלפת צו האשפוז בצו לטיפול מרפאתי נדחו על ידי הפרקליטות ולא אומצו על ידי הוועדה הפסיכיאטרית וכן הדגיש את נסיבותיו האישיות של הנאשם ובפרט את העובדה כי אשתו צפויה ללדת בימים הקרובים.

לאחר תום הדיון הוסיף הנאשם טיעון בכתב הנוגע לקשייו לשהות במעצר בשל חשיפה לפגיעה מצד עצורים אחרים.

5. הנאשם בדברו האחרון אמר שמודע לכך שעשה טעות, הביע חרטה על מעשיו וטען כי הבין את טעותו סמוך לאחר בריחתו. הנאשם תיאר כי בעת שהותם באנגליה אשתו הרתה וביקשה לחזור לישראל כדי ללדת בארץ, אך הדבר נמנע ממנו בשל משבר הקורונה וסגירת השמים בישראל. הנאשם תיאר את תסכולו על כך שצו האשפוז לא הוחלף בצו לטיפול מרפאתי, תסכול שהוביל להחלטה לברוח מן האשפוז ואמר כי הבין וידע כי ברגע שיחזור לארץ ייעצר, אך בכל זאת החליט לשוב כדי לתקן את הטעות שעשה. הנאשם ביקש את רחמי בית משפט וביקש לאפשר לו לצאת מהמאסר לרגל הלידה הצפויה של בנו.

מתחם העונש ההולם

6. העבירה שביצע הנאשם נועדה להגן על התנהלותם התקינה של הליכי שיפוטניים, על תוקפן של החלטות שיפוטיות המורות על השמתו של אדם במשמרות, והבטחת מימושן של החלטות אלה לצורך שמירה על שלטון החוק, על בטחון הציבור ועל הסדר הציבורי.

7. המעשה שביצע הנאשם תוכנן מראש באופן מוקדם והנאשם אף ביצע מעשי הכנה משמעותיים לצורך מימוש תוכניתו.

8. הגם שברמה הפורמלית צודקת ההגנה בטענתה, שכל בריחה ממשמורת חוקית דורשת מידה מסוימת של תכנון, יש הבדל בין מי שניצל פרצת אבטחה או שגמלה בלבו החלטה ספונטאנית לברוח והוא מממשה בתוך פרק זמן קצר, לבין מי שנערך לבריחה מראש במשך פרק זמן לא מבוטל ועורך שורה של מעשי הכנה שנועדו לאפשר את הבריחה ולהקל עליה, כפי שעשה הנאשם.

9. מובן כי הנאשם אינו נותן את הדין כעת על מעשיו שהובילו לצו האשפוז, אלא הוא נשפט על הבריחה בלבד. עם זאת, לצורך אומדן הנזק הצפוי כתוצאה מביצוע העבירה, לא ניתן להתעלם מן העובדה כי הנאשם היה נתון בצו אשפוז בשל מעשה אלימות חמור שביצע וגרם בו למותו של אדם.

לא הוצגו ראיות התומכות בטענת ההגנה שלפיה על פי עמדות הגורמים הרפואיים, לא נדרש עוד אשפוז הנאשם בבית חולים וניתן היה להסתפק בצו לטיפול מרפאתי. מכל מקום, המצב העובדתי היה שבעת ביצוע העבירה, היה הנאשם נתון תחת צו אשפוז, עובדה המלמדת על מידת המסוכנות לציבור שנשקפה ממנו על פי תפיסת גורמי המקצוע, אך מנגד יש לתת את הדעת לכך שמידת הפיקוח על הנאשם במסגרת אשפוזו הייתה נמוכה, והוא הורשה לשהות מחוץ לבית החולים במשך חלק גדול מימי השבוע.

10. הנאשם הוא הגורם המרכזי בביצוע העבירה ותסכולו מהחלטותיהם של גורמי הרפואה, שהוא לטענתו הסיבה שהובילה אותו לבצע את העבירה, אין בו כדי להוות נסיבה מקלה. ההיפך הוא הנכון, יש בו כדי לבטא חוסר הבנה של הנאשם לתכלית שלשמה הוא אושפז.

11. הנאשם ברח מהאשפוז ומהארץ בסוף חודש דצמבר 2019 ושב לישראל רק בחודש אוגוסט 2020. מדובר בפרק זמן ארוך בן מספר חודשים, שבמהלכם לא היה הנאשם נתון תחת הטיפול הנפשי שנדרש לו כדי לאזן את מצבו ולמנוע את המסוכנות הרבה שנשקפת ממנו ללא טיפול. ניתן לייחס רק חלק מפרק זמן זה לסגירת השמים וחוסר אפשרות אובייקטיבית של הנאשם לחזור לישראל, שכן משבר הקורונה וסגירת נמל התעופה אירעו רק באמצע חודש מרץ 2020 וגם לאחר מועד זה, האמת היא שהתאפשרה חזרתם לארץ של אזרחי ישראל שביקשו בכך.

בהקשר זה אוסיף, כי גם לדברי הנאשם עצמו, אחת הסיבות המרכזיות לחזרתו לישראל הייתה בקשתה של אשתו שהרתה ללדת בישראל, ורצונו לתקן את דרכיו לא היה הסיבה היחידה לחזרת המשפחה לישראל.

12. הגם שהנאשם אושפז בשל מחלת נפש, איש מהצדדים לא טען כי מצבו הנפשי היום מקרב אותו במידה כלשהי לסייג של אחריות פלילית.

13. בסופו של יום, הגם שפוטנציאל הנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם הוא גדול, למרבה המזל, איש לא נפגע מידיו של הנאשם בתקופת הבריחה.

14. הצדדים הסתמכו על פסיקה דומה וכל אחד מהם עמד על הדומה והשונה בין המתואר באותם פסקי דין לבין המקרה דנן. ברע"פ 6349/17 **עמרם נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 16.11.17) אושר מתחם עונש הולם שבין מאסר מותנה לשנת מאסר בפועל בגין בריחה ספונטנית שנמשכה 22 ימים מבית חולים לחולי נפש שבו אושפז המערער (וללא קשר לעבירות נוספות שבהן הורשע באותו מקרה ובגין נקבעו מתחמי ענישה נפרדים).

פסיקה רלבנטית נוספת מלמדת כי לרוב נגזרו, בנסיבות קרובות, עונשי מאסר בפועל בני מספר חודשים. ראו למשל רע"פ 12041/04 **אלנבארי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 13.4.05); עפ"ג (מרכז) 8991-07-08 **עצמת נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו 3.11.08).

15. לנוכח האמור לעיל מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין ארבעה לארבעה-עשר חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה.

העונש המתאים לנאשם

16. לחובת הנאשם רישום קודם אחד בלבד בעבירת רצח קטין במשפחה שההליכים בה הופסקו עקב כך שהנאשם לא היה מסוגל לעמוד לדין בשל מחלת נפש. מדובר אמנם ברישום אחד ואולם חומרתו ברורה מתוך העבירה עצמה ותוצאותיה הקשות, ומובן כי בשל רישום זה, לא ניתן למקם את הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם.

17. שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו בעובדות כתב האישום שהיה בה כדי לחסוך בזמן שיפוטי. גם המחלוקת המשפטית שדרשה הכרעה, נוהלה באופן ענייני וממוקד.

18. שקלתי לזכות את הנאשם את החרטה שהביע על המעשים ואת התובנה שהביע על הפסול שבמעשיו.

19. ניתן משקל מסוים למצבו המשפחתי של הנאשם, לעובדה כי אשתו צפויה ללדת בימים הקרובים ולרצונו של הנאשם לסייע לה בטיפול בילדיהם.

20. לנוכח האמור לעיל יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו האמצעי-תחתון של מתחם העונש ההולם. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שבעה חודשי מאסר בפועל שימנו מיום מעצרו 9.8.20.

ב. שישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירה בה הורשע או עבירת הפרת הוראה חוקית.

שב"ס ייתן דעתו על טענותיו של הנאשם בנוגע לתנאי כליאתו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט' חשוון תשפ"א, 27 אוקטובר 2020, בנוכחות הצדדים.